

گزارش تظاهر سل خلف صفاقی به شکل پسودوتومور در یک دختر ۱۸ ساله

دکتر سیدرضا فاطمی^{*}، دکتر امیر هوشنگ محمدعلیزاده^۱، دکتر بتول رحیمی^۲، دکتر رحیم آقازاده^۳، دکتر محمدرضا زالی^۴

^۱ فلوی فوق تخصص گوارش، بخش گوارش و کبد بیمارستان طالقانی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

^۲ دانشیار، بخش گوارش و کبد بیمارستان طالقانی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

^۳ استاد، بخش پاتولوژی بیمارستان طالقانی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

^۴ استاد، بخش گوارش و کبد بیمارستان طالقانی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

خلاصه

بیمار دختری است ۱۸ ساله، با شکایت دردهای کرامپی شکم همراه با تهوع و استفراغ که از حدود ۴ ماه قبل شروع شده است. دردهای بیمار به تدریج افزایش پیدا کرده و در طی این مدت حدود ۴-۵ کیلوگرم کاهش وزن داشته است. در معاینات به عمل آمده، درد خفیف همراه توده با حدود نامشخص در اطراف ناف وجود داشت. در بررسیهای انجام شده در آندوسکوپی فوقانی برجستگی مخاطی همراه توده نکروتیک در فاصله قسمت دوم و سوم روده باریک دیده شد. در ترازیت روده باریک قطع عبور ماده حاجب بین قسمت دوم و سوم روده باریک دیده شد؛ جهت بررسی بیشتر، Spiral CT شکم انجام شد که توده بزرگ خلف صفاقی با گسترش به روده‌ها دیده شد.

در بررسی پاتولوژیک، گرانولوم کلسيفيه مطابق با سل گزارش شده که با رنگ‌آمیزی Ziel Neelsen و PCR مورد تأیید قرار گرفت. گوارش، ۱۳۸۳؛ سال نهم:

۴۲۲

واژه‌های کلیدی: خلف صفاقی، سل، پسودوتومور

نادر سل است. معمولاً این نوع تظاهرات سل با تشخیصهایی از جمله کشت و حتی PCR قابل تشخیص نمی‌باشند؛ و تشخیص نهایی در جراحی داده می‌شود.

گزارش مورد

بیمار خانمی ۱۸ ساله بود که با دردهای کرامپی اطراف ناف، تهوع و استفراغ که از چهار ماه قبل شروع و به تدریج بر شدت آن افزوده شده بود، مراجعه کرد. در این فاصله از کاهش وزنی حدود ۴-۵ کیلوگرم و همراه آن ضعف و بی‌حالی شدید شکایت داشت.

بیمار از نظر قلبی و عروقی مشکلی نداشت و قاعده‌گی بیمار نیز منظم بود. در معاینات به عمل آمده در لمس عمقی شکم در اطراف ناف، ضمن درد مختصر یک توده با حدود نامشخص به دست خورد. علائم حیاتی بیمار طبیعی بود.

مقدمه

توده شکمی و خلف صفاقی یکی از تظاهرات نادر سل است. ظاهر ضایعه شبیه تومور است که معمولاً تشخیص این نوع از سل بعد از عمل جراحی داده می‌شود. برای مثال، در مواردی تومور تخدمانی و یا لنفوم بدخیم به عنوان تشخیص اولیه مطرح شده بودند، اما در بررسی بعدی سل احشایی تشخیص داده شده است. موارد پسودوتومور سل که تا به حال گزارش شده بیشتر در ناحیه مدیاستن دیده شده‌اند. مورد ذکر شده در مقاله فوق یکی از تظاهرات بسیار

* نویسنده مسئول: دکتر سیدرضا فاطمی- تهران، بزرگراه چمران، خیابان یمن، بیمارستان طالقانی، طبقه هفتم
تلفن: ۰۲۶۳۹۲۴۱۶۱۴۸ - نمبر: E-mail: nedafat20@yahoo.com